

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, κ. Γ. Παπακωνσταντίνου

Θέμα: «Σοβαρά ερωτήματα για την Ενεργειακή Στρατηγική της Χώρας και τη Βιωσιμότητα της ΔΕΗ Α.Ε.»

Η διοίκηση της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) προέβη για πολλοστή φορά τα τελευταία 2 χρόνια, σε μεσοσταθμική αύξηση 12,2% των τιμολογίων της ΔΕΗ προς τους καταναλωτές, με την αιτιολογία ότι σε αντίθετη περίπτωση η ίδια η επιχείρηση θα κινδυνεύσει εμφανώς με ταμειακή κατάρρευση για το αμέσως επόμενο διάστημα. Σύμφωνα δε με δημοσιευμένα στοιχεία, τους επόμενους 3 μήνες η Δ.Ε.Η. Α.Ε. οφείλει να αποπληρώσει τοκοχρεολύσια δανείων ύψους περί τα 700 εκ. €, ενώ παράλληλα για την τριετία 2012 – 2014 θα χρειαστεί επιπλέον άλλα 5 δισ.€ περίπου για την κάλυψη νέων επενδύσεων, αποπληρωμή τοκοχρεολυσίων, πληρωμή μερισμάτων και φόρων.

Το κυρίαρχο πρόβλημα της ΔΕΗ, το οποίο έχει φέρει την επιχείρηση στη δυσμενή αυτή θέση, είναι η σχέση απόδοσης των επενδύσεων, σε σχέση με το κόστος δανεισμού για την χρηματοδότηση αυτών, με αποτέλεσμα να καθίσταται αρνητική η απόδοση των επενδεδυμένων κεφαλαίων και να αναγκάζεται πλέον σε ετήσια βάση να αναζητά είτε μέσω ιδίων, είτε κυρίως μέσω ξένων κεφαλαίων την αναχρηματοδότηση του ετήσιου ταμειακού ελλείμματός της. Είναι προφανές ότι η ΔΕΗ βρίσκεται σε μια πρωτοφανή κατάσταση χρηματοοικονομικής «ασφυξίας», η οποία χρήζει έγκαιρης αντιμετώπισης. Και αυτό παρά τις εκτεταμένες περικοπές του μισθολογικού κόστους που έχουν γίνει μέχρι τώρα, ακόμη και στις δαπάνες μισθοδοσίας στις πλέον παραγωγικές μονάδες που αθροιστικά ανέρχονται σχεδόν στο ύψος των 700 εκ. ευρώ μεταξύ του 2009 και 2012.

Όπως ανακοίνωσε στη συνέντευξη τύπου της 09/01/2012 ο Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος της ΔΕΗ, κ. Ζερβός, η κατάσταση στη ΔΕΗ παραμένει αδιέξοδη και η δραστική μείωση του επενδυτικού της προγράμματος είναι άμεσα ορατή, ανεξάρτητα των λόγων που επικαλείται η Διοίκηση.

Την ίδια στιγμή παρουσιάζεται ανοχή στην είσπραξη ληξιπρόθεσμων χρεών, η οποία επιβαρύνει την χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας, ενώ ταυτόχρονα προκαλεί το σύνολο των ελλήνων πολιτών, που καλούνται συνεχώς να πληρώνουν απανωτές αυξήσεις στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος. Χαρακτηριστικά, μόνο το δημόσιο χρωστά στη ΔΕΗ Α.Ε. πάνω από 180 εκ.€, ενώ ένας από τους μεγαλύτερους ιδιώτες καταναλωτές, η Αλουμίνιον Α.Ε., οφείλει πάνω από 80 εκ.€, την ώρα μάλιστα που λόγω χαρακτηρισμού της νεότευκτης μονάδας συμπαραγωγής ενέργειας – θερμότητας (CHP Unit) με το άρθρο 197 του Ν. 4001/2011 ως μονάδα συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), εντάχθηκε και ωφελείται από στις ευνοϊκές διατάξεις τιμολόγησης των ΑΠΕ, με το ποσό των 50 έως 150 εκ. ευρώ σε ετήσια βάση.

Στρατηγικό έλλειμμα σχεδιασμού διαπιστώνεται επίσης και αναφορικά με την χάραξη μιας αξιόπιστης ενεργειακής πολιτικής στον τομέα της παροχής ηλεκτρισμού. Ειδικότερα, κανείς δεν έχει απαντήσει μέχρι και σήμερα στο ερώτημα βάσει και των δεσμεύσεων του Μνημονίου, γιατί η ιδιωτικοποίηση ενός μεγάλου μέρους της παραγωγικής δραστηριότητας της ΔΕΗ που συνεπάγεται ένα μικρότερο μερίδιο αγοράς στην παραγωγή, θα είναι η αιτία η τιμή που θα πληρώνει ο καταναλωτής να μειωθεί ή να αυξάνει με μικρότερο ρυθμό απ' ότι θ' αυξάνονταν εάν η ΔΕΗ εξακολουθούσε να έχει το μερίδιο αγοράς στην παραγωγή που έχει σήμερα. Οι απαντήσεις που δίνονται βασίζονται στο ιδεολόγημα της αποτελεσματικότερης και οικονομικότερης διαχείρισης των παραγωγικών μονάδων από τους ιδιώτες ή στη μείωση των τιμών λόγω αύξησης του ανταγωνισμού. Δεν γνωρίζουμε αν αντί για την πώληση παραγωγικών μονάδων, έχουν εξεταστεί τα επιτυχημένα μοντέλα (Nordic Pool) που εφαρμόζουν οι χώρες της Σκανδιναβικής χερσονήσου (Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία, Δανία), οι οποίες, αναπτύσσοντας ένα ιδιαίτερα επιτυχημένο επιχειρηματικό σχέδιο χρονομίσθωσης παραγωγικών μονάδων με συνεργατική εμπλοκή όλων των τύπων παραγωγής ενέργειας που διατίθενται σε κάθε χώρα (ΑΠΕ, υδροηλεκτρικά κ.ο.κ), διατηρούν την κυριότητα των παραγωγικών μονάδων και τη δυνατότητα σχεδιασμού ενεργειακής πολιτικής, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται εξισορρόπηση των κινδύνων και σταθερότητα τιμών.

Ουσιαστικές ενέργειες δεν έχουν γίνει ούτε στους τομείς της αξιοποίησης των λιγνιτικών πόρων που μπορούν να διασφαλίσουν μελλοντικά τη διατήρηση ενός ανταγωνιστικού και σχετικά φθηνού κόστους ενέργειας, σε σχέση με άλλες τεχνολογίες ηλεκτροπαραγωγής. Ειδικότερα η χώρα μας δεν έχει προχωρήσει στην αξιοποίηση των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης των γνωστών λιγνιτικών κοιτασμάτων στις περιοχές Βεύης, Ελασσόνας, Δράμας και Βέγορας (τα αποθέματα των οποίων σύμφωνα με πληροφορίες ξεπερνούν το 40% των υπαρχόντων στη χώρα), είτε λόγω αποτυχημένων διαγωνισμών (περίπτωση Βεύης), είτε λόγω περιβαλλοντικών λόγων, είτε τέλος γιατί τοπικά συμφέροντα παρεμπόδιζαν την όλη διαδικασία.

Ως εκ τούτου καθίσταται σαφές ότι μια χώρα προκειμένου να διασφαλίσει μια αποτελεσματική ενεργειακή πολιτική, οφείλει πρωτίστως να παράγει ενέργεια βασιζόμενη σε ενεργειακούς πόρους τους οποίους έχει σε αφθονία, επενδύοντας ταυτόχρονα στην αξιοποίηση τεχνολογιών οι οποίες μειώνουν τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που οι πηγές αυτές δεν είναι ανανεώσιμες. Δυστυχώς μέχρι και σήμερα, παρατηρούμε έναν υπερβάλοντα

ζήλο υποκατάστασης φθηνών πρώτων υλών ενέργειας, σχεδόν πέρα και από τους υποχρεωτικούς όρους που επιτάσσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης 20-20-20, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Πολιτικής. Το κόστος ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. είναι σχεδόν πενταπλάσιο από το κόστος ενέργειας που παράγουν οι λιγνιτικοί σταθμοί της ΔΕΗ ή τα υδροηλεκτρικά της. Θα περίμενε κανείς συνεπώς να ενισχυόταν το επενδυτικό πρόγραμμα για την τεχνολογική αναβάθμιση εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη (με σκοπό τη μείωση περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων), μέχρι τουλάχιστον οι τεχνολογίες που αναπτύσσονται στους τομείς των Α.Π.Ε. να φέρουν το κόστος παραγωγής σε ανταγωνιστικά επίπεδα και με κύριο στόχο την συνέχιση παραγωγής φθηνότερης ενέργειας σε σχέση με άλλες πηγές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, **ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:**

Ποιες πρωτοβουλίες προτίθεται να πάρει για να ανακόψει αυτή τη φθίνουσα πορεία και συγκεκριμένα:

- 1) Πως προτίθεται, μαζί με τη Διοίκηση της ΔΕΗ, να αντιμετωπίσει το ταμειακό πρόβλημα της επιχείρησης που για το πρώτο τρίμηνο του 2012 πρέπει να αποπληρώσει δανειακές υποχρεώσεις πάνω από 700 εκ. ευρώ και πως τις χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των ετών 2012-2014; Τι προτίθεται να πράξει, αναφορικά με την έγκαιρη εξόφληση των οφειλών του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδιωτών προς τη ΔΕΗ;
- 2) Τι σκέφτεται να πράξει η Κυβέρνηση αναφορικά με την εκμετάλλευση των λιγνιτικών κοιτασμάτων των περιοχών Βεύης, Ελασσόνας, Δράμας και Βέγορας; Υφίσταται η πρόθεση της διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε προκειμένου να αντικατασταθεί ο όρος της πώλησης του 40% των λιγνιτικών σταθμών της ΔΕΗ, με αυτή της επιτάχυνσης της εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων στα λιγνιτικά κοιτάσματα; Εξετάζεται εναλλακτικό σχέδιο διαχείρισης των παραγωγικών μονάδων της ΔΕΗ, αντί της πώλησης, σύμφωνα με άλλα επιτυχημένα μοντέλα όπως το Nordic Pool;
- 3) Θα απαλλάξει τη ΔΕΗ από την επιβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης μαζούτ, diesel και φυσικού αερίου που της έχει επιβάλλει, επιβαρύνοντας την με τουλάχιστον 100 εκ. ευρώ ετησίως και θα απαλλάξει τη ΔΕΗ από το μηχανισμό ανάκτησης μεταβλητού κόστους τρίτων παραγωγών με επιβάρυνση πάνω από 100 εκ. ευρώ το 2011 και εκτίμηση ότι μπορεί να ξεπεράσει τα 300 εκ. ευρώ το 2012;
- 4) Θα καταργήσει την πρόβλεψη του άρθρου 197 του Ν. 4001/2011, σύμφωνα με την οποία η μονάδα της Αλουμίνιον της Ελλάδος χαρακτηρίζεται ως μονάδα συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) εξισωμένη με μονάδα ΑΠΕ και ωφελείται με το ποσό των 50 έως 150 εκ. ευρώ το έτος;

- 5) Τι θα πράξει με το θέμα της οριακής τιμής του συστήματος που σύμφωνα με τη ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ επιβάρυνε τη ΔΕΗ με 170 εκ. ευρώ το 2011 και αναμένεται επιβάρυνση 200 εκ. ευρώ το 2012;
- 6) Θα προχωρήσει επιτέλους η ΔΕΗ στην υλοποίηση του επενδυτικού της προγράμματος δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει εγκριθεί, επί δύο έτη, επίσημα κανένα επιχειρησιακό σχέδιο καθώς και στην ανανέωση και εκσυγχρονισμό των μονάδων της ώστε να βελτιώσει το κόστος παραγωγής της;

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την καλύτερη διαχείριση της ΔΕΗ, θα βοηθούσαν την επαναφορά της ΔΕΗ στην κερδοφορία ώστε να μην χρειάζεται να επικαλείται έκτακτες συνθήκες για τα οικονομικά της αποτελέσματα.

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Γιάννης Βλατής

Λούκα Κατσέλη

Γιώργος Ντόλιος

Γιάννης Αμοιρίδης

Δημήτρης Καρύδης

Νίκος Ζωίδης

Θανάσης Παπαγεωργίου

Σπυροπάνος Μαργέλης

Σπύρος Μοσχόπουλος

Γιώργος Κασσάρας